

EVOLUTIA POPULAȚIEI ȘI A MEDIULUI NATURAL ÎN COMUNA SFÂNTU GHEORGHE (JUD. TULCEA), ÎN PERSPECTIVA DEZVOLTĂRII DURABILE

Ing. EDUARD MARIN EFTENIE, ing. drd. TEODORA BARDAN-EFTENIE,
SC Genardica SA, Alba Iulia

ABSTRACT: *Evolution of population and natural environment in Sfântu Gheorghe common, Tulcea county and sustainable development. By its nature, the village Sfântu Gheorghe became an attraction and was declared a tourist area, here nature endowing this corner of land with plenty of water, sunny days and the finest sand. With all the positive aspects of the area, in over years is present a demographic declined, so if not taken measures to revive the area in the shortest will lead to irreversible destruction.*

Keywords: *natural environment, demographic declined, sustainable development.*

Comuna Sfântu Gheorghe se întinde pe partea stângă a brațului Sfântu Gheorghe, în apropierea gurii de vărsare a Dunării în

Marea Neagră. Localitatea este situată în partea de est a județului Tulcea, a 120 km de Tulcea și la 35 km de orașul Sulina (fig.1).

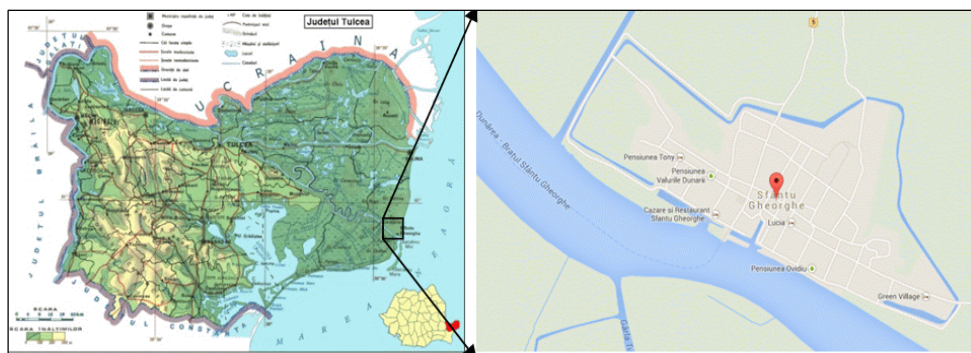

Fig. 1. Localizarea comunei A – Judetul Tulcea B-Comuna SfântuGheorghe
(sursa: <http://www.romaniapenet.ro>; <http://www.instantstreetview.com>)

Comuna este alcătuită dintr-un singur sat ce ocupă suprafața totală de 60575,87 ha. Terenurile din afara satului sunt reprezentate de: grinduri, canale, lacuri, bălți, zone litorale și insula Sacalin. Sfântu Gheorghe se învecinează la nord cu terenuri aparținând orașului Sulina, în nord -veste terenuri ce aparțin comunei Crișan, iar la vest se învecinează cu terenuri ale satului Dunăvăț, aflat la 50 km distanță.

Caracterizare morfo-geografică

Relieful comunei Sfântu Gheorghe este dominat de grindul Sărăturile din cadrul Deltei Dunării, fiind încadrat atât în peisajul

de câmpie deltaică, cât și în cel de câmpie maritimă. Așadar, bazinul hidrografic de care aparține este cel al Dunării, foarte complex în această zonă. Marea Neagră, limitând la est și sud-est localitatea, a dat naștere celei mai întinse plaje de pe teritoriul României: 30 km lungime și 1–2 km lățime, situată la 2 km de Sfântu Gheorghe.

Actuala configurație morfohidrografică a Deltei Dunării este rezultatul interacțiunii dintre fluviu și mare în perioada Holocenului. La începutul Holocenului, când nivelul mării a crescut până a aproximativ la nivelul actual, exista așa-numitul golf al Dunării. La gura acestui golf, între promontoriul Jibrieni, la nord și

promontoriul Murighiol-Dunavăț la sud, s-a format cordonul inițial Letea-Caraorman. Materialul aluvionar a fost transportat de curenții marini de-a lungul țărmului dintr-o zonă situată la nord, la gurile Nistrului, Bugului și Niprului.

Cel mai vechi braț al Dunării, brațul Sfântu Gheorghe, curgea în mare printr-un pasaj situat în capătul sudic al grindului Letea-Caraorman dezvoltând prima deltă a Dunării: Delta Sfântu Gheorghe I.

Cel de-al doilea braț al Dunării, Sulina s-a dezvoltat odată cu blocarea prin aluvionare a brațului Sfântu Gheorghe. Brațul Sulina a preluat un flux din ce în ce mai mare de sedimente și a început să-și formeze propriul edificiu deltaic: Delta Sulina.

În același timp, în partea sudică a zonei s-a format o mică deltă secundară Delta Coșnei datorită brațului secundar Dunavăț. Delta Sulina a fost treptat erodată, în timp ce brațul Chilia, la nord și Sfântu Gheorghe, la sud și-au construit propriile lor delte: Delta Chilia și Delta Sfântu Gheorghe II. Aceste două delte sunt formate din material sedimentar dunărean, în timp ce materialul transportat de curentul litoral se acumulează la nord de brațul Chilia și constituie formațiunea Jibrieni.

Aspectul morfologic actual al Deltei Dunării se datorează ultimei ridicări a nivelului Mării Negre, care a creat condițiile unei puternice aluvionări având drept consecințe meandrări și ramificații ale brațelor principale.

Conform literaturii de specialitate (Gâștescu, 1989), Delta Dunării reprezintă teritoriul cuprins între prima bifurcație a Dunării (Ceatalul Chiliei), mărginit la est de litoralul Mării Negre, la nord de brațul Chilia și la sud de complexul lacustru Razim Sinoie.

Clima este temperat continentală, cu influențe pontice, individualizându-se ca un topoclimat deltaic. Acest topoclimat se caracterizează prin nebulozitatea cea mai redusă din țară, număr mare de zile cu cer

senin, durată mare de strălucire a soarelui și, în consecință, cea mai mare cantitate de energie solară. Temperatura aerului este unul dintre cele mai importante elemente climatice. Media anuală pentru localitatea Sfântu Gheorghe este de 11°C. În luna ianuarie media este de -2°C, în aprilie, 10°C, iulie 22–23°C și în octombrie de 12°C. Cele mai multe nopți geroase, cu temperaturi mai mici de -10°C au fost înregistrate în perioada de iarnă a anului 2006, la stația Sfântu Gheorghe. Umezeala aerului ca urmare a suprafețelor cu apă și mlăștinoase, a bazinului marin din apropiere, este ridicată (peste 80%), Delta Dunării împreună cu litoralul marin, fiind cu valorile cele mai ridicate din România. Precipitațiile atmosferice influențate de uscatul nord-dobrogean și de bazinul Mării Negre înregistrează o scădere de la vest spre est. În timp ce pe suprafața uscatului limitrof deltei, sub influența convecției termice, a curenților de aer ascendenți din timpul zilei se formează nori cu producerea precipitațiilor, în interiorul deltei, cu suprafețe acvatice și, în special, către țărmul mării, datorită proceselor de evaporare și evapotranspirație care, implică consum de energie calorică, se formează curenți descendenți ziua, fapt ce determină destrămarea norilor și deci, lipsa precipitațiilor. Pe suprafața grindurilor cu nisipuri fără vegetație, procesele de convecție pot duce la producerea precipitațiilor.

Repere istorice

Denumirea comunei își are origini legendare, se presupune ca în 1821 a venit în sat o corabie turcească de război în care era și un pașă. În ziua aceea, în sat răsuna cavalerul ciobanilor și cântecul pescarilor. Era tocmai ziua de Sfântu Gheorghe și, în cinstea acestei zile, pașa a botezat satul „Katarlez” (z se citea ț), adică Sfântu Gheorghe. Katarlez aparținea administrativ de comuna Caraorman.

La început, populația ocupa și Grindul Buhaz, din partea de sud a brațului Sfântu

Gheorghe. După ce localitatea a avut cele două denumiri, a ajuns și la denumirea actuală, care provine de la hramul bisericii vechi. În limba rusă se numea „Igor” și se traducea „Gheorghe”, iar „Sfătoi Igor”–„Sfântu Gheorghe”. Oficial, denumirea a fost preluată mult mai târziu, după 1900, când Dobrogea intrase deja în hotarul României, în 1883 satul purtând încă denumirea de Katarlez, după cum reiese din documentele de împroprietărire.

Date arheologice au pus în lumină urme de locuire în zona Deltei Dunării, datând din paleoliticul mijlociu, a căror vechime este de aproximativ 120.000 de ani. La sfârșitul neoliticului (începutul mileniului III î.Hr.) sunt atestate la gurile Dunării culturile Hamangia și Gumelnița. În epoca fierului, pe litoralul Mării Negre, se dezvoltă societatea geto-dacică.

Prezența geto-dacilor este ilustrată prin descoperirile arheologice de la Enisala, Murighiol, Garvăn, Sarinasuf, cât și pe grindurile care împreunăiesc localitatea Sfântu Gheorghe. Săpăturile arheologice și documentele istorice au dovedit că pe brațul Sfântu Gheorghe se făcea în antichitate un comerț intens, de la Malcoci spre răsărit, pe brațul Dunavăț, pe Razelm spre Histria.

În localitatea Sfântu Gheorghe s-au făcut descoperiri arheologice între 1950–1953, când s-a construit actuala cherhana. S-au executat săpături cu draga, la adâncimi mari, pentru a forma un canal în fața cherhanalei. Atunci au fost scoase la iveală dovezi ale așezărilor umane existente cândva pe aceste locuri. Astfel de dovezi au fost : oseminte, oale din lut, monede, stâlpi de stejar, cârlige pescărești forjate. Săpăturile efectuate în zona Grindului Buhaz au scos la iveală noi urme ale civilizațiilor trecute, care demonstrează evoluția oamenilor și a materialelor folosite în construcție: cărămidă arsă, smoală, piatră.

Localitatea Sfântu Gheorghe, veche așezare de pescari, este atestată în documentele istorice din timpuri străvechi, mai exact din secolul al XIV-lea, când

dezvoltarea economiei a favorizat creșterea rolului negustorilor talieni, îndeosebi a genevezilor, la gurile Dunării, în mod special remarcându-se teritoriul din jurul brațului Sfântu Gheorghe. În acea perioadă, genevezii instituie un veritabil monopol în apele Mării Negre făcând comerț cu peștele pescuit la gurile Dunării. Din acest motiv, în portulanele și hărțile din epocă, printre centrele economice importante de pe teritoriul Dobrogei este menționată și localitatea „SAN-GIORGIO”, Sfântu Gheorghe de astăzi, pe harta genevezului Visconti, din 1318.

În timpul domniei lui Mircea cel Bătrân, Dobrogea aparținea Țării Românești și o parte din birul plătit de Mircea către Poarta otomană era peștele, precum și accesul pescarilor turci în aceste zone. În 1417, sultanul Mahomed I a ocupat cea mai mare parte a Dobrogei, cu excepția câtorva cetăți: Isaccea, Enisala și gurile Dunării, care rămân sub controlul Moldovei și al Țării Românești. În secolul al XV-lea locuitorii de la gurile Dunării au fost implicați în acțiunea de apărare a Dobrogei și eliberare a teritoriilor ocupate de turci.

În a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, războaiele ruso-turce se vor desfășura și la gurile Dunării, datorită dorinței Rusiei de a ocupa aceste teritorii. Luptele au distrus ținutul Dobrogei și au provocat ruina economică a provinciei, iar populația a fost decimată sau împrăștiată.

Din spusele bătrânilor, acest sat este format în parte din pescari refugiați politic neoficial din Rusia, pe timpul împărătesei Ecaterina cea Mare, de frica oștirii (în acele vremuri serviciul militar se făcea de la 25 de ani), care, așezându-se la gura acestui canal, fiind de meserie pescari și vânători, au legat înțelegere cu negustorii greci, cărora le dădeau peștele prins și vânatul în schimbul celor trebuincioase vieții. Locuitorii actuali ai comunei sunt, în parte, urmași ai acestor refugiați de acum mai mult de 200 de ani.

Colonizarea zonei cu populație de origine slavă s-a făcut în mai multe valuri, în 1709-

în urma bătăliei de la Poltava când țarul Rusiei, Petru cel Mare, trece la represalii împotriva celor care, sub conducerea hatmanului Ivan Mazepa (care moare la scurt timp și este înmormântat la Galați), au luptat pentru eliberarea Ucrainei. Cazacii luați prizonieri, sunt folosiți la ridicarea Sankt Petersburgului, unde mor cu zecile de mii. Dintre cei scăpați, o parte fug spre ținuturile aflate sub stăpânirea otomană în Dobrogea.

Cam prin anul 1735, au venit aici și zaporozjenii (ucraineni), iar după ei, în urma unor alte colonizări făcute oficial, din interesele Imperiului otoman și Imperiului țarist, au mai venit din Rusia lipovenii, goniți de patriarhul Nikon. După un timp oarecare, ivindu-se conflicte între ei și ucraineni, lipovenii au plecat și au format satele Jurilovca și Sarichioi.

Al doilea val mare s-a produs după anul 1775, când țarina Ecaterina a II-a, desființează „Zaporijjsca Sici” (formă de organizare militară a oștii ucrainene, cu centrul la Zaporijie), iar circa 8000 de zaporozjenii, vin în zona Deltei Dunării pentru a scăpa de iobăgie.

Primii români s-au așezat pe aceste locuri la începutul secolului al XIX-lea, mai exact în anul 1810. În acest an, câțiva ciobani cu turmele lor, veniți de la poalele Făgărașului și conduși de un baci pe nume Niculea, s-au așezat pe grindul ce astăzi poartă numele de Grindul Nicu. Denumirea grindului vine de la numele baciului, numai că, în timp, ultima silabă s-a pierdut.

Între 1806–1812 sultanul Mahmud al II-lea, cunoscând aversiunea cozacilor zaporozjenii față de imperiul țarist, din cauza căruia au părăsit vatra strămoșească, lasă în sarcina acestora apărarea Dobrogei pe linia Dunării, având dreptul la dotare cu armamentul acelor timpuri, interzicându-li-se artileria. Accesul în tabără era permis numai bărbaților cozaci. Când situația o cerea, cozacii din „Zadunaisca Sici” participau, alături de armata Otomană, la expediții militare, fiind vestiți pentru vitejia lor.

În 1828, izbucnește un nou război ruso-turc, se convoacă „rada cozăcească” (adunarea cozacilor) și se hotărăște, cu mare majoritate, participarea la război alături de turci. Dar, din cauza faptului că șeful militar al cozacilor duce tratative secrete cu țarul Nicolae I și hotărăște să treacă de partea rușilor, situația cazacilor devine grea. Armata turcă distruge centrul militar de la Dunavăț și măcelărește 2000 de bătrâni și copii, de etnie ucraineană, care nu au reușit să fugă din calea lor.

Odată cu revenirea Dobrogei și regiunii Deltei Dunării la România, statul român a administrat pescăriile românești, inclusiv pe cele din Deltă, prin sistemul dearendă, care s-a dovedit dezastruos. Acest sistem a luat sfârșit în 1895 prin înființarea unei regii de stat și promulgarea primei legi în domeniul pescuitului în 1896, cu rezultate benefice asupra pescăriei.

Dreptul de pescuit în perioada următoare s-a acordat prin concesiune, realizată prin licitație sau învoială. Legea din 1896 stabilea că nimeni nu va putea pescui într-o apă deschisă fără a avea consimțământul, în scris, printr-o carte de pescuit, de la proprietarul sau arendașul dreptului de pescuit în acea apă (art.9). Acest drept este păstrat și astăzi, astfel că dreptul la pescuit profesionist se mostenește de la o generație la alta (de la tată la fiu).

Împroprietărirea locuitorilor Dobrogei, deci și a celor din Sfântu Gheorghe, s-a făcut abia după anul 1880. În 1879 se înființase deja Oficiul Poștal Sfântu Gheorghe, pentru poșta ușoară. Mai târziu, în 1882 s-a construit la Sfântu Gheorghe un pichet militar. În 1892 este introdus telegraful, cu un serviciu limitat, iar în 1894 telefonul. În 1907, când în întreaga țară au avut loc lupte ale țărănimii, ecurile răscoalei au ajuns până în Delta Dunării. Pescarii au asaltat autoritățile județului Tulcea cu memorii după memorii.

Prima biserică a satului a fost construită în 1820 cu sprijinul localnicului de origine rusă Alexa Dionisie, care contribuie

financiar la construirea bisericii. Ea a ars în 1880 și a fost reconstruită. Construirea bisericii actuale este legată de legenda potrivit căreia, în dreptul localității Sfântu Gheorghe s-ar fi împotmolit o corabie care transporta cărămidă. Pentru a o disloca, proprietarul, un comerciant grec, a donat cărămida locuitorilor care au hotărât să o folosească pentru a-și construi o nouă biserică, începută în 1896, atât din donațiile negustorului grec cât și cu banii statului.

În 1916, după intrarea României în primul război mondial, situația devine dramatică pentru teritoriul Dobrogei, care a fost ocupată de armata bulgaro-turcă. Dezastrul de la Dunăre a fost, printre altele, o cauză a semnării, la 7 mai 1918, a înrobitorii păcii de la București care, printre alte prevederi, avea și pierderea Dobrogei de către statul român. Apăsătoarele condiții ale tratatului nu au apucat însă să fie puse în aplicare și nu au fost, cum se știe, ratificate de Parlament, astfel că, după pacea de la Versailles, zona a devenit parte componentă a României Mari.

În timpul celui de-al doilea război mondial, comuna a fost bombardată și au fost distruse obiective importante dar tot în aceeași perioadă, se construiește un dig de apărare împotriva inundațiilor și o stație meteorologică.

Anii regimului comunist au însemnat și pentru locuitorii din Sfântu Gheorghe ceea ce au fost pentru întreaga țară.

Au fost înființate cooperative ale pescarilor, au fost desființate cârciumile particulare, mărfurile se aduceau de la Tulcea în mod raționalizat etc., dar viața locuitorilor a mers înainte. Comuna Sfântu Gheorghe a continuat să rămână o zonă izolată și a avut parte de bucurii și neazuri, de creșteri și descreșteri economice, ca orice localitate aflată în această situație.

Ca în orice localitate izolată, schimbările sunt aici mai încete decât în restul țării, dar cu perspective deosebite spre o dezvoltare de durată și o creștere considerabilă a nivelului de mediu și de trai.

Aspecte demografice

Încă din cele mai vechi timpuri, populația de pe teritoriul comunei era de origine slavă (ucraineană), amestecată cu populație de origine română, însă în proporție mai mică și alte naționalități (ex. nemți), lipsind cu desăvârșire populație de etnie rromă. Populația ucraineană de aici purta și poartă denumirea de „haholi”, ce provine de la smocul de păr (hohol) din creștetul capului ras, pe care obișnuiau să-l poarte, după modelul tătarilor Hoardei de Aur.

Datorită influențelor politice aferente perioadei comuniste, locuitorii majoritari ucrainieni au fost declarați de etnie română astfel că, în conformitate cu datele statistice oficiale din prezent, ponderea cea mai mare este a românilor (fig.3).

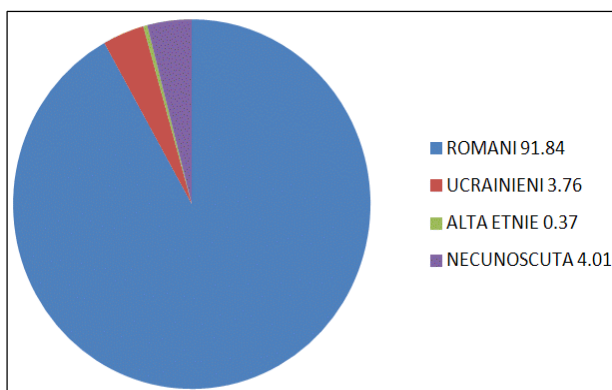

Fig. 2. Componența etnică a comunei Sfântu Gheorghe

Este adevărat că odată cu trecerea anilor populația din zonă tinde spre creșterea poderii de etnie română, dar neoficial, încă se păstrează o majoritate a populației de

etnie ucrainiană.

Conform datelor de la Direcția Județeană de Statistică Tulcea, situația demografică se degradează de la un an la altul (fig.3).

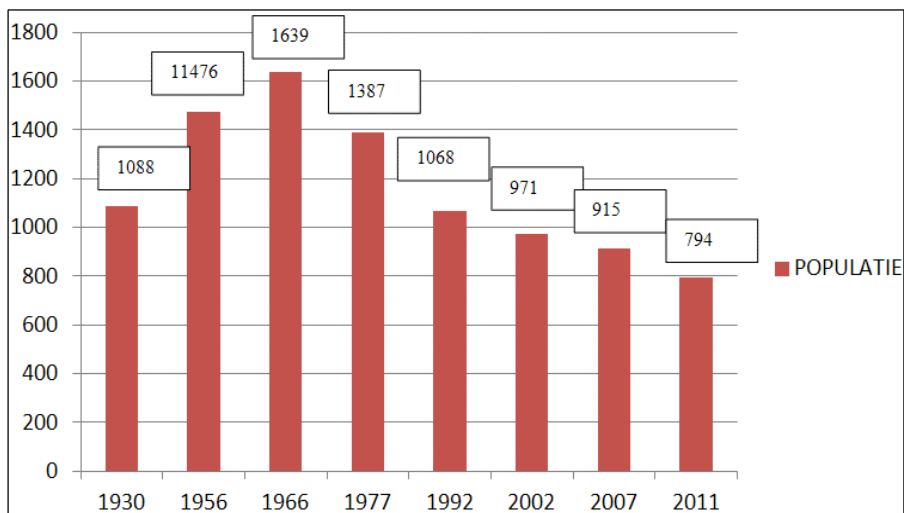

Fig. 3. Evoluția populației în ani

Cauzele care au dus la scăderea populației sunt, pe de o parte, comune tuturor localităților din România, și anume deschiderea, după 1989, a granițelor țării și posibilitatea migrării peste hotare, dar în mare măsură a contribuit și scăderea nivelului de trai din zonă. Această scădere este efectul mai multor cauze atât de natură social cât și de mediu și anume:

1. Bălțile, luncile și Delta Dunării au oferit dintotdeauna populației române riverane adăpost și bogate resurse alimentare în prelungitele perioade de nesiguranță economică și politică. Datorită poluării accentuate la nivel global, dar și a prostului management din zonă în ce privește pescuitul (braconajul) și a politicii duse în ultimul timp, resursele piscicole au scăzut simțitor, astfel că principala sursă de venit din zonă a ajuns nesatisfăcătoare pentru traiul de zi cu zi al locuitorilor comunei.

2. Turismul, a doua categorie ca sursa de venit din zonă, a cunoscut o amploare între anii 1995 și 2011, când, pe lângă agroturismul practicat, în zonă, au fost

construite pensiuni, un complex turistic și au fost organizate două festivaluri anuale, Festivalul Internațional de film Independent -Anonimul și Festivalul de muzică folk, la acestea adăugându-se concerte sezoniere. Din păcate o mare parte din aceste atracții au fost suspendate din diverse motive, pensiunile noi construite nu mai păstrează autenticitatea locului, iar perioada turistică de amploare se limitează doar la 4 luni pe an, restul anului comuna fiind vizitată doar în scopul pescuitului amator.

3. A treia categorie specifică zonei era recoltarea stufului și al papurei, zona Sfântu Gheorghe fiind principala sursă de stof din țară. În trecut această activitate era coordonată de către Intreprinderea Piscicolă, dreptul de recoltare fiind în exclusivitate al pescarilor în perioadele improprie pescuitului (lunile de iarnă) și colectate în puncte ale acestei întreprinderi. După anii 90 recoltarea s-a făcut în mod dezorganizat, având dreptul la această acțiune oricare locuitor și fără o monitorizare strictă a locurilor de recoltare, iar materialul brut

comercializat de diverse s.r.l. -uri nonlocale, astfel încât locuitorii zonei au fost privați de această activitate. În prezent recoltarea stufului și a papurei este aproape nulă deoarece nu există cerere.

La toate aceste aspect sociale se adaugă o scădere dramatică a condițiilor de mediu, această degradare având atât cauze naturale cât și antropice, toate acestea având ca impact o scădere a populației din comuna Sfântu Gheorghe la aproximativ jumătate în 40 de ani (v. fig.3).

Reconstrucția socială și ecologică în perspectiva dezvoltării durabile

A. Reconstrucția ecologică:

- Protejarea populațiilor unor specii și a habitatelor;
- Reintegrarea în circuitul hidrologic natural a unor zone economice amenajate agricol și piscicol;
- Restaurarea funcțiilor specifice zonelor umede;
- Restabilirea echilibrului hidrologic și ecologic;
- Realizarea unor noi habitate pentru speciile de pești și păsări;

Principalele efecte pozitive ale lucrărilor propuse se pot sintetiza astfel:

- Dezvoltarea habitatelor de reproducere, hrănire, odihnă și adăpost, mărirea diversității de habitat acvatic prin creșterea nivelurilor de retenție;

- Reprofilarea și decolmatarea canalelor și gârlelor care facilitează în mod evident circulația apei atât la inundarea complexelor cât și la retragerea apelor peste grinduri;

- Realizarea legăturilor dintre oglinzile de apă vor contribui la îmbunătățirea circulației apelor și materialului biologic prin participarea la acest fenomen a întregului sistem de laguri, gârle și canale;

- Creșterea nivelurilor și îmbunătățirea circulației apelor în complexele naturale și în zonele amenajate reconstruite ecologic vor avea ca efect o mai mare capacitate de diluție a poluanților și mai bune posibilități de

oxigenare a apelor, fiind diminuată astfel acțiunea factorilor favorizanți ai eutrofizării.

B. Reconstrucția socială

Pe lângă proiectele luate în calcul de către primăria comunei Sfântu Gheorghe prin Strategia de Dezvoltare Durabilă cum sunt: amenajare drum în localitatea Sfântu Gheorghe, modernizare centru comunal și sedii administrative în localitatea Sfântu Gheorghe, sistem de canalizare și tratare a apelor uzate, locuințe de serviciu pentru cadrele medicale, reabilitare sistem de alimentare cu apă în localitatea Sfântu Gheorghe, sunt necesare și alte proiecte structurate pe categoriile principale ca surse de venit din zonă.

1. Îmbunătățirea condițiilor de pescuit profesionist prin înființarea unor cherhanale locale, atât pentru colectarea pestelui de apă dulce cât și pentru fructe de mare și pește de apă sărată. Încurajarea pescarilor profesioniști locali pentru pescuitul în Marea Neagră prin dezvoltarea de către primărie, prin intermediul unor ONG-uri, a unor proiecte prin care să se achiziționeze echipamente și scule specifice pescuitului în mare, iar venitul să fie folosit în dezvoltarea altor proiecte ale comunei. De asemenea este absolut necesar ca, pe raza comunei, să se înființeze fabricuțe ecologice pentru procesarea pestelui adus de la cherhanalele locale, în vederea comercializării, astfel încât se favorizează apariția unor noi locuri de muncă pentru locuitorii nonpescari ai zonei. Monitorizarea atentă a persoanelor ce obișnuiesc să braconeze cu dispozitive ce nu fac parte din echipamentul unui pescar profesionist și fără o selecție a dimensiunilor pestelui recoltat.

2. În ce privește turismul în zonă, în primul rând trebuie luată în considerare extinderea perioadei de 4 luni la întreg anul. În acest sens se pot dezvolta activități specifice locale pentru promovarea localității astfel:

- înființarea unui obiectiv turistic-muzeu al istoriei și tradițiilor zonei;

- organizarea de manifestări tradiționale legate de sărbătorile pe rit vechi ale localnicilor, cu promovarea lor la nivel național și internațional;
- atragerea pescarilor amatori în perioadele de iarnă prin organizarea unor concursuri de pescuit la copcă la nivel național de către primărie în colaborare asociațiile de pescari amatori din țară;
- organizarea unor manifestări culinare cu specific pescăresc;
- modernizarea drumurilor comunale prin pietruire și nu prin asfaltaș și menținerea aspectului exterior al caselor prin folosirea de materiale tradiționale –stuf și chirpici.

3. **Recoltarea și valorificarea stufului și a papurei** . Pentru aceste activități ar trebui

încurajați localnicii în a-și înființa propriile P.F.A.-uri sau Asociații familiale atât pentru recoltare cât și pentru prelucrare în vederea comercializării putându-se realiza o varietate mare de împletituri sau alte obiecte tradiționale.

În continuare putem vorbi de unele proiecte ce nu au avut un istoric în zona comunei Sfântu Gheorghe, dar care ar putea aduce beneficii locuitorilor comunei și nu numai lor.

Unul dintre acestea constă în recoltarea și procesarea cătinei și crearea de noi plantații de cătină și smochini.

Un alt aspect important în dezvoltarea zonei este legat de potențialul energetic al surselor regenerabile de energie solară și eoliană (fig. 5).

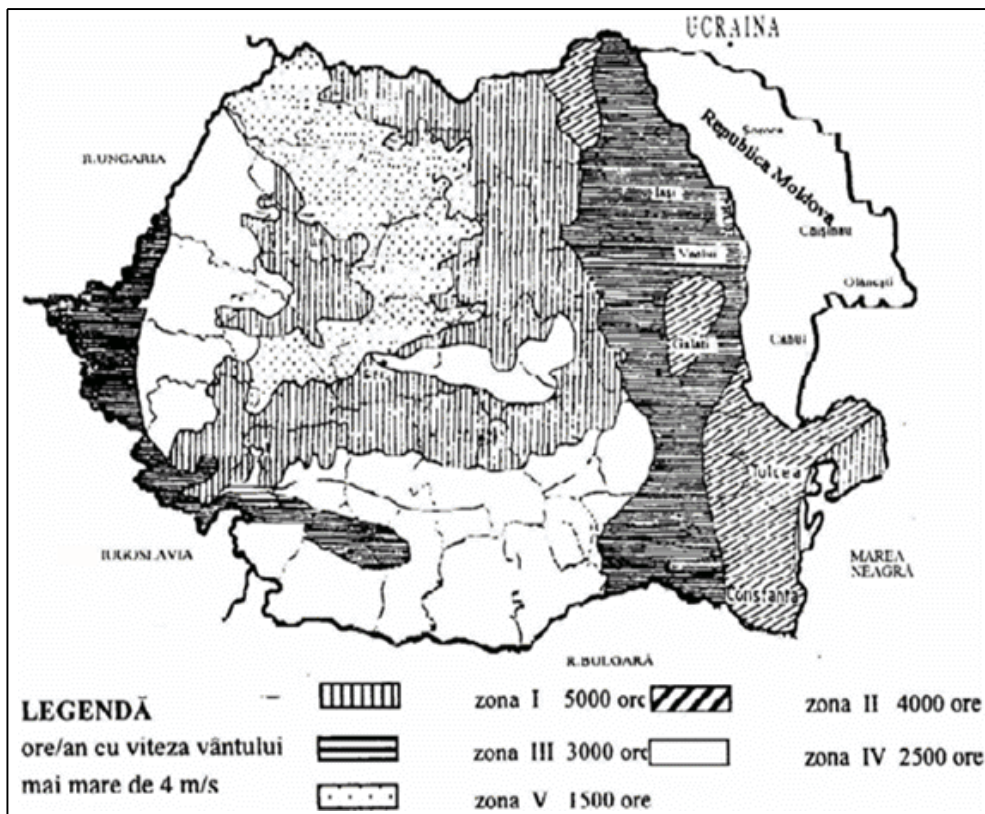

Fig. 4. Zonarea potențialului eolian în România

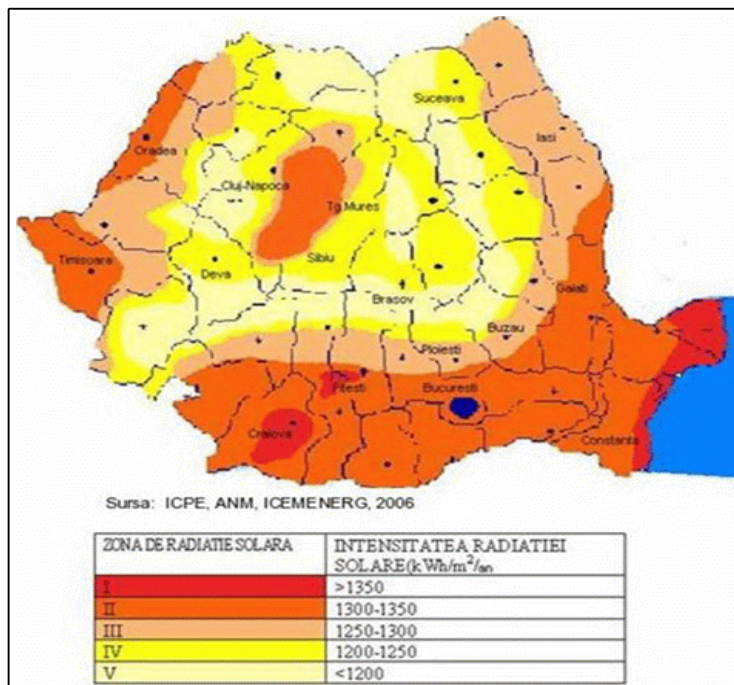

Fig. 5. Harta solară a României

Energia eoliana și solară sunt surse de putere electrică promitatoare în viitor datorită ecologității și infinității lor.

Conform hărților de potențial eolian și solar (fig. 4, 5), zona comunei Sfântu Gheorghe este pretabilă înființării unor parcuri eoliene și a unor parcuri cu panouri solare care să asigure energie nu doar pentru locuitorii comunei Sfântu Gheorghe, ci pentru întreg arealul Deltei Dunării.

Concluzii

Alături de pescuit și turism, îndeletnicirile istorice ale acestei zone, există oportunități de relansare a activităților economice bazate pe valorificarea resurselor din zonă, care vor putea duce în viitorul apropiat la creșterea populației și la îmbunătățirea considerabilă a calității vieții și a mediului din zona comunei Sfântu Gheorghe, jud. Tulcea.

BIBLIOGRAFIE

- [1].Catalin Anton - Lucrarile de gospodarie a apelor in Delta Dunarii- ADMINISTRATIA NATIONALA "APELE ROMÂNE"ADMINISTRATIA BAZINALA DE APA DOBROGEA - LITORAL
- [2].Gâstescu, P., Driga, B. (1989),Der Wasserumlauf im Donaudelta(Circulatia apei in Delta Dunarii) -okologische und wirtschaftliche Bedeutung, RRGGG-Géogr., 33, p. 37-41, 1 fig., 1 tab., rés.
- [3].Gâstescu, P.,Știucă R. (2008), Delta Dunării-Rezervație a biosferei-Ed. CD Press București
- [4], Mutihac V.,Ionesi L.,1974, Geologia României, Ed. Tehnică București
- [5].http://www.insse.ro/cms/files/publicatii/Romania_in%20cifre%202011.pdf
- [6].http://www.paginadestart.com/comon/resurse/sfantu_gheorghe/Strategia_de_dezvoltar_e_comuna_Sfantu_Gheorghe_judetul_Tulcea.pdf